

feeni s

UUTISKIRJE N°01 - TOUKOKUU 2025
28.5.2025

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

HY VI
NVOI NTIA
LUEYHTIÖVÄ
LF **HYVIL** ÄR
DSOMRÄD
ESBOLA
GET

Pelastustoimi kuuluu hyvinvointialueille

Seppo Lokka
Pelastusjohtajien
puheenjohtaja
2024-2026

Pelastusjohtaja
Etelä-Savon
hyvinvointialue

Pelastusjohtajille oli kokous hyvinvointialuejohtajien ja sisäministerin ja pelastusosaston johdon kanssa toukokuussa. Valmistelimme asialistaa yhdessä hyvinvointialuejohtajien verkoston (H23) kanssa. Ennen kokousta pelastusjohtajat selvittivät kokemuksiaan, onnistumisia, mahdollisuuksia ja haasteita, joita on tullut esille hyvinvointialueella ensimmäisen kahden vuoden aikana.

Pelastusjohtajien käsityksen muukaan onnistumisia ovat olleet muun muassa syventynyt integraatio SOTE-toimialan kanssa, tietojohtamisen selkeytyminen, yhteisen varautumisen kehittyminen hyvinvointialueella ja kuntien ja muiden viranomaisten kanssa jatkunut yhteistyö.

Pelastusjohtajat näkivät haasteeksi myös hyvinvointialueiden ja pelastustoimen resurssien riittävyyden. Viime vuosina on keskusteltu paljon kaupungistumisen ja toisaalta harvaan asuttujen alueiden erilaisista haasteista. Toivottavasti tulevinä vuosina löydämme yhdessä ratkaisuja näiden ratkaisemiseksi.

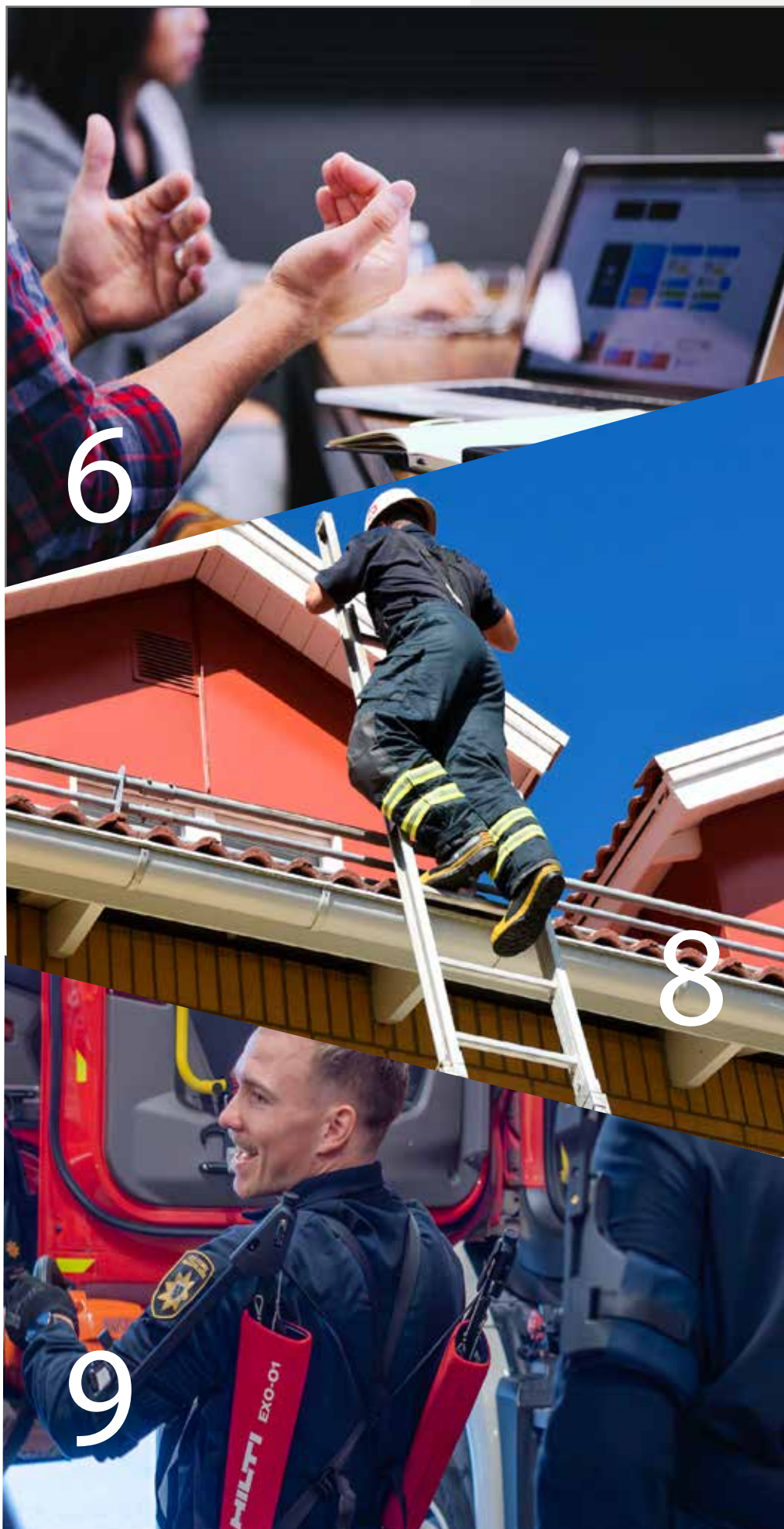
Näistä teemoista keskusteltiin muutama viikko sitten sisäministerin, sisäministeriön johdon, hyvinvointialuejohtajien ja pelastusjohtajien kanssa.

Lopputulema oli se, että paljon on tehty mutta valmista ei vielä ole. Hyvinvointialueuudistukselle on maltettava antaa aikaa onnistua ja työrauha. Hyvinvointialuejohtajien yksituumainen viesti oli, että pelastustoimi kuuluu hyvinvointialueille.

Mukavaa ja turvallista kesää!

Seppo Lokka
pelastusjohtajien
puheenjohtaja

.....
"Onnistumisia ovat olleet
muun muassa syventynyt
integraatio SOTE-toimialan
kanssa, tietojohtamisen
selkeytyminen, yhteisen
varautumisen kehittyminen
hyvinvointialueella ja kuntien
sekä muiden viranomaisten
kanssa jatkunut yhteistyö."

SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Pelastustoimen kehittämisspälliköltä
- 5 Turvallisuuspalveluiden ajankohtaiset
- 6 Ensihoidon valtakunnallinen hygieniatyöryhmä on käynnistynyt
- 7 Turvallisuus 2025 messut
- 8 Pelastusalan työturvallisuushanke
- 9 ExoPela -projekti tutkii puettavaa teknologiaa pelastusalalla
- 10 Tulevat tapahtumat

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Feeniks Uutiskirje
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puh. +358 9 771 6000 (vaihte).

Toimittanut
Terhi Virtanen
terhi.virtanen@hyvil.fi

Kannen kuva: MostPhotos

www.pelastuslaitokset.fi
www.hyvil.fi

Onneksi kevät!

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen
kehittämispäällikkö
Hyvinvointialueyhtiö
Hyvil Oy

.....

”Pelastustoimen arvonlisää yhteiskunnassa ei säädä tai määritä se, kuinka paljon palvelujärjestelmä maksaa, vaan se mitä vaikuttavuutta ja turvallisuuden lisäarvoa se tuottaa.”

Niin se vain taas kevätyksymyksen värittävä ärtymys siitä, että poliitikot haluavat toisentaan vain valtaansa, ja professorit elävät vain estääkseen toimintatapojen muutoksen, haihtuu päivien pidentyessä. Se sama mies, joka pohtii pimeänä vuoden aikana, miksi julkisessa hallinnossa sallitaan niin paljon yksityisintressejä yhteisten sijasta, tai miksi kysytään niin usein pitäisikö jotain tehdä tekemisen sijasta, innostuu valon lisääntyessä uusista aiheista, uusien yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävästä valmistelusta ja uusista hankkeista. Enkä tälle löydä kattavaa selitystä.

Toisaalta tällä iällä ja kokemuksella huomaa aina palaavansa siihen periaatteellisuuteen, jonka kautta on aina hahmottanut tehtävänsä. Ilo siitä, että on miltei koko uransa tehnyt työtä, jolla on tarkoitus, on säilynyt. Mistä ihmeen kannustinloukusta puhutaan! Jokaisen julkisen hallinnon organisaation tulisi hoitaa tehtävänsä niin laadukkaasti, että tekee samalla itsensä turhaksi ainakin niiden palvelumuotojen osalta, jotka juuri nyt vallitsevat.

Aina tulee ponnistella sellaisen tiedon äärelle, jolla todistusvoimaisesti voidaan osoittaa vaikuttavin mahdollinen roolitus, vastuut ja resurssit kokonaishyödynnäkökulmasta ja sen jälkeen toteuttaa sitä toimialarajoista huolimatta. The whole-of-society ajattelu vihdoin Suomeen ja turvallisuuden kentälle! Miettikää millaista lisäarvoa se tuottaisi kokonaisturvallisuuden mallin mukaiseen toimintaan hyvinvointialueiden, kuntien, yritysten ja järjestöjen yhteisessä riskienhallinnassa yhteisin resurssein.

Toiminnanharjoittajien kasvun logiikka ei päde ollenkaan julkisessa hallinnossa. Tuotteittemme markkinat saavat hiljentyä, koska se on ongelma vain organisaation nykyhetkelle, mutta todellisuudessa ennen kaikkea mahdollisuus arviointiin siitä, kuinka oma roolimme yhteiskunnassa tulisi uudelleen jäsentää. Emme ole juna raiteilla ilman asiakasta emmekä ilman ohjauskykyä. Se meidät nimenomaan erottaa useista muista turvallisuuden viranomaisista.

Pelastustoimen arvonlisää yhteiskunnassa ei säädä tai määritä se, kuinka paljon palvelujärjestelmä maksaa, vaan se mitä vaikuttavuutta ja turvallisuuden lisäarvoa se tuottaa oman palvelutuotantonsa tuotteena sekä yhteistyön välillisinä tuotoksina. Jos pelastustoimi keksittäisiin nyt, se rakennettaisiin juuri hyvinvointialueiden puitteisiin ja varustettuna kyvyllä palvelemaan alue- ja paikallistason turvallisuustyötä, eikä yhdeksi sellaiseksi valtion turvallisuustoimijaksi, joka pääsisi omaehtoisesti ilman asiakkaan ja yhteiskunnan ohjausta keksimään itselleen sopivaa tehtävämäärittystä. Nykyinen turvallisuustilannekaan ei sitä muuta. Tehtävä on aina asiakkaan luona.

TURVALLISUUSPALVELUT

Esa Kokki
Erityisasiantuntija
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Onnettomuuksien ehkäisy-
jen palveluissa valmis-
taudutaan innolla uuden
tietojärjestelmän käyt-
töönottoon. Sisäministe-
riön johdolla kehitettävän
Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjes-
telmän (OEJ) käyttöönotto on lähempä-
nä kuin koskaan. Tämänhetkisen arvion
mukaan Merlot- ja Wisemaster-järjes-
telmät korvaavan järjestelmän käyt-
töönotto on keväällä 2026. Pelastus-
laitoksissa odotetaan aggressiivisesti
ohjeistusta mitä kaikkea pitää olla teh-
tynä, että uusi järjestelmä saadaan hyö-
tykäyttöön. Huhtikuun Palopäällystö-
päivillä esiteltiin jo kannettavaa laitetta,
jolla tietoja voidaan ensi vuonna kirjata.

Kymmenen edellisen vuoden aikana
Turvallisuuspalveluiden palvelualue on
kirjoittanut yli 60 opasta pelastuslai-
tosten käyttöön. Tämän vuoden alussa
Valvonnan asiantuntijaverkosto kokosi
pelastuslaitoskohtaisista oppaista en-
simmäisen valtakunnallisesti yhtenäi-
sen Taloyhtiön paloturvallisuusoppaan.
Kokonaisuuteen sisältyy 20 sivuinen
opas taloyhtiölle, 4 sivuinen opas talo-
yhtiön asukkaalle sekä sähköisesti täy-
tettävä ja tallennettava tai tulostettava
Taloyhtiön paloturvallisuuden itsearvi-
ointilomake.

Taloyhtiön paloturvallisuusoppaaseen
koottiin parhaat ominaisuudet pelastus-
laitosten omista oppaista. Lisäksi oppaa-
seen päivitettiin aiempaa laajempi väes-
tönsuojia ja suojautumista koskeva osuus
sisäministeriössä tehtyihin selvityksiin ja
ohjeistuksiin perustuen.

Taloyhtiön paloturvallisuusopas on pe-
rinteiseen tapaan tilattavissa painokel-
poisena paperiversiona manuaalisesti
jaettavaksi. Lisäksi opaskokonaisuus on
saatavilla Pelastuslaitosten kumppanuus-
verkoston verkkosivujen Tietopankista:

- [Taloyhtiön paloturvallisuusopas](#)
- [Taloyhtiön paloturvallisuusopas asuk-
kaalle](#)
- [Taloyhtiön paloturvallisuuden itsearvi-
ointilomake](#)

Kesän tapahtumia odotellessa Turvalli-
suus- ja kemikaalivirasto on julkaissut
päivitetyt ns. Telттаohjeen. Tapahtuma-
turvallisuuden asiantuntijaverkoston
kanssa valmisteltu ohje neuvoo kevyt-
pika- ja pop up -telttöjen maahantuojia,
valmistajia, myyjiä, jälleen vuokraajia ja
tapahtumia järjestäviä sekä tällaisia telttö-
ja muuten käyttäviä tahoja huolehtimaan
telttöjen turvalliseen käyttöön. Päivitetyt
ohjeissa on esitetty seikkoja, joita on
tarpeen huomioida tuotteiden ohjeissa ja
markkinoinnissa sekä tuotteiden ja telttö-
jen käytössä.

Lisätietoja:
Esa Kokki
esa.kokki@hyvil.fi
puh. 050 4717650

Kuvassa Taloyhtiön paloturvallisuus-
oppaan kansi

Ensihoidon valtakunnallinen hygienia työryhmä

Tarja Hirvonen, puheenjohtaja
Anne Tiimonen, varapuheenjohtaja
Eeva Saksanen, sihteeri

Ensihoidon valtakunnallinen hygienia työryhmä on käynnistänyt järjestelmällisen työn hygienia käytänteiden yhdenmukaistamiseksi ensihoitopalveluissa. Työryhmä perustettiin syksyllä 2024 kumppanuusverkoston aloitteesta. Osalla hyvinvointialueista ensihoidon hygienia käytänteitä on systemaattisesti kehitetty usean vuoden ajan ja osalla alueista työ on juuri aloitettu. Tavoitteena on kehittää ensihoitoon soveltuvat valtakunnalliset ohjeet, jotka perustuvat tutkittuun tietoon ja vastaavat ensihoito työn käytännön tarpeisiin.

Toiminta käynnistettiin työryhmän perustamiskokouksella joulukuussa 2024 Jyväskylässä ja toinen kokoontuminen järjestettiin maaliskuussa 2025 Tampereella. Tähän mennessä mukana on ollut suurin osa hyvinvointialueista, mutta vielä puuttuvien alueiden mukaan saaminen on edelleen keskeinen tavoite. Tavoitteena on saada jokaiselta hyvinvointialueelta 1-2 ensihoidon edustajaa työryhmätoimintaan. Tällä hetkellä työryhmään tavoitellaan aktiivista edustusta Lapin, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Kanta-Hämeen ja Ahvenanmaan alueilta.

Työryhmän visio on kunnianhimoinen, mutta konkreettinen. Visiossa ensihoidon hygienia käytänteet ja sitä kautta infektioiden torjunta perustuu tulevaisuudessa valtakunnallisesti yhdenmukaisiin ohjeisiin. Ne ovat vakiintuneet osaksi ensihoidon koulutusta ja jokapäiväistä ensihoidon toimintaa. Hygieniaosaamista ei nähdä erillisenä velvoitteena, vaan keskeisenä osana potilas- ja työturvallisuutta, työn laatua ja ammatillista toimintaa. Visiossa ensihoito nähdään osana potilaan hoitoketjua ja ensihoidossa tunnistetaan hygienia käytänteiden merkitys potilas- ja työturvallisuusnäkökulmasta. Työryhmää arvostetaan valtakunnallisesti ja hyvinvointialueet ovat sitoutuneita toimintaan. Tutkittua tietoa ensihoidon hygienia käytänteistä ja niiden vaikutavuudesta Suomessa kertyy jatkuvasti, koska toimialue koetaan tutkimuskohdeksi kiinnostavana. Tutkitun tiedon pe-

rusteella voidaan nähdä vaikuttavuus ja kustannustehokkuus ensihoidon ollessa osa terveydenhuoltoa. Lisäksi visiossa nähdään Suomi kansainvälisenä suunnannäyttäjänä ensihoidon hygienia käytänteiden toteuttamisessa.

Jokaiselta hyvinvointialueelta valitaan työryhmään 1-2 ensihoidon edustajaa, jotka toimivat alueensa hygieniaavastavina tai muutoin vastaavat ensihoidon hygienia käytänteiden toimintamalleista alueillaan. Toimintaa johtavat valittu puheenjohtajisto ja sihteeri. Toimintakaudeksi on määritelty kaksi vuotta. Toimikaudella 2024-2026 puheenjohtajana toimii Tarja Hirvonen (Keski-Suomen hyvinvointialue Hyvaks) 31.6.2025 asti, 1.7.2025 alkaen Tarja Hirvosen poissaolon ajan puheenjohtajana Anne Tiimonen (Etelä-Karjalan hyvinvointialue Ekhva), varapuheenjohtajana Hanna-Mari Linnainmaa (Helsingin yliopistollinen sairaala HUS) sekä sihteerinä Eeva Saksanen (Etelä-Karjalan hyvinvointialue Ekhva). Kokouksia järjestetään kahdesti vuodessa lähitapaamisina, minkä lisäksi pienryhmät voivat työstää teemoja etäyhteyksin. Kokousten järjestämisvastuu kiertää alueittain.

Työryhmä laatii yhden ja kolmen vuoden toimintatavoitteet kalenterivuositain. Lisäksi laaditaan alustava viiden vuoden tavoite. Tavoitteet määritellään työryhmän kokouksissa. Tavoitteiden toteutusta arvioidaan systemaattisesti.

Ensimmäisen toimintavuoden painopisteenä on käsihygieniä. Työryhmä kartoittaa eri alueiden ensihoidon käsihygieniä käytänteitä. Tähän sisältyy muun muassa käsihuuhteen käyttö, käsihygieniä estävät tekijät, kuten ensihoitajan sormukset ja kellot sekä käsieneiden asianmukainen käyttö. Kolmen vuoden sisällä tavoitteena on, että käsihygieniäohjeistus on valmis ja seuraavan aihealueen kehittäminen käynnissä. Viiden vuoden tähtäimellä kaikki ensihoitopalveluja tuottavat hyvinvointialueet toimivat alueen omilla yhdenmukaisilla ohjeilla riippumatta ensihoitopalvelun palveluntarjoajasta. Hygieniaosaaminen on tuolloin sisälly-

tetty ensihoitajien koulutukseen kaikilla koulutustasoilla ja se näkyy myös työyhteisöjen kulttuurissa: henkilöstö on sitoutunut ja toimintatavat ovat juurtuneet arkeen.

Työryhmän jäsenille on luotu yhteinen materiaalipankki Koulumaali-alustalle. Materiaalipankkiin kerätään alueiden hygieniaohjeita, koulutusmateriaalia sekä yhdessä työstettyä materiaalia hyvinvointialueiden käytettäväksi.

Käynnissä oleva työ tarjoaa merkittäviä hyötyjä koko ensihoitokentälle. Yhdenmukaiset ohjeet mahdollistavat toimintatapojen vertailun, helpottavat perehdytystä ja tukevat henkilöstön siirtymistä alueelta toiselle. Samalla ne tarjoavat konkreettisen työkalun ensihoidon alueellisia hygienia käytänteitä koordinoiville henkilöille, jotka voivat nojata yhteisesti hyväksyttyihin suosituksiin. Yhdenmukaisuus lisää myös työn vaikuttavuutta ja resurssien tehokasta käyttöä. Työryhmän toiminta tuo näkyvyyttä hygieniaosaamiselle ja vahvistaa sen asemaa osana ensihoitoa.

Työryhmällä on tarkoitus verkostoitua ja tehdä yhteistyötä valtakunnallisten toimijoiden kanssa, kuten esimerkiksi Suomen Infektioidentorjuntayhdistys ry, Suomen hygieniahoitajat ry sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL. Työryhmän edustajia on käynyt luennoimassa työryhmän toiminnasta ja tavoitteista ammattikorkeakoulujen ensihoidon koulutusverkostolle sekä Suomen hygieniahoitajien koulutuspäivässä on pidetty luento "Käsihygienian kehittäminen ensihoidossa". Suurella osalla alueita on aloitettu yhteistyö oman alueen hygieniahoitajan kanssa.

Ensihoidon hygienia työryhmän työ on vasta alussa, mutta jo nyt se on synnyttänyt laajaa kiinnostusta ja osoittanut, että ensihoidon hygienia käytänteitä voidaan kehittää suunnitelmallisesti, yhteisvoimin ja konkreettisella vaikutavuudella.

.....

TURVALLISUUS2025

Turvallisuusmessut tuo koulutuksen ja osaamisen kehittämisen keskiöön

Syksyllä järjestettävä Turvallisuus 2025 ja FinnSec -tapahtumakokonaisuus nostaa varautumisen, osaamisen ja yhteistyön keskiöön 8.–9.10.2025 Helsingin Messukeskuksessa. Tapahtuma kokoaa yhteen alan keskeiset toimijat – viranomaiset, yritykset, järjestöt ja oppilaitokset – jakamaan ajankohtaista tietoa ja kehittämään turvallisuusalan osaamista.

Koulutuksellinen näkökulma näkyy ohjelmassa vahvasti. Esimerkiksi pelastajan ammattikuvaa ja koulutuspoltta avataan Helsingin Pe-

lastuskoulun Jari Lempisen johdolla. Työturvallisuus pelastusalalla, litiumakkujen paloturvallisuus sekä uusien ST-ohjeistojen päivitykset tarjoavat käytännönläheistä ja ajankohtaista tietoa suoraan kentän tarpeisiin.

Myös kansainvälinen näkökulma on mukana CFPA-Europe -verkoston puheenvuoroissa. Tavoitteena on lisätä tietoa muun muassa IT-turvallisuudesta ja uusista tulipaloriskeistä.

Tapahtuma on erinomainen tilaisuus vahvistaa omaa osaamista, kuulla alan kehityksestä ja rakentaa verkostoja yli organisaatiorajojen.

Lisää tietoa ja ohjelma julkaistaan kesäkuun alkupuolella – laita päivämäärät jo nyt kalenteriin!

TURVALLISUUS

SAFETY & RESCUE EXPO

8.–9.10.2025 HELSINGIN MESSUKESKUS

Palo- ja pelastusalan yhteinen kokoontumispaikka!

MAKSUTON REKISTERÖINTI AVATAAN KESÄKUUSSA

MESSUKESKUS

YHTEISTYÖSSÄ

HANKKEET

Pelastusalan työturvallisuushanke kehittää työturvallisuutta

Pelastusalan kansallinen työturvallisuushanke alkoi sisäministeriössä 1.3.2025. Toimikausi kestää vuoden 2026 loppuun, ja tavoitteena on vahvistaa pelastusalan veto- ja pitovoimaa kehittämällä pelastusalan työturvallisuutta. Luvassa on näkyvää viestintää ja koulutusta työturvallisuusasioista, akuuteimpien pelastusalan työturvallisuushaasteiden ja hyvien käytäntöjen tunnistamista sekä konkreettisia ratkaisuja, kokeiluja ja valtakunnallista koordinaatiota alan työturvallisuuden edistämiseksi.

Fokuksessa konkreettiset tuotokset, hyvien käytäntöjen jakaminen ja vahva yhdessä tekeminen

Pelastusalan vaikuttava suoriutuminen tehtävistään edellyttää toimintakykyistä ja hyvinvoivaa henkilöstöä, joka jaksaa työssään eläkeikään saakka. Tämä vaatii entistäkin vahvempaa panostamista paitsi fyysiseen työturvallisuuteen, myös monien psykososiaalisten ja kognitiivisten kuormitustekijöiden huomioimista.

Olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja kannattaa myös jalostaa ja jakaa edelleen.

Pelastusalan työturvallisuudesta on tuotettu lukuisia selvityksiä ja suosituksia, joten hankkeessa päästään käärimään hihoja saman tien. Hanke kannustaakin pelastus- ja lähialojen toimijoita mukaan hankkeen verkostoyhteistyöhön: ratkaisuja akuuteimpiin haasteisiin löydetään vaikuttavimmin yhteistyössä pelastusalan toimijoiden ja yhteistyökumppanien kanssa.

Ensimmäisten kuukausien kuulumisia ja suunnitelmia syksyyn

Hankkeen kick-off -tilaisuus järjestettiin Helsingissä ja Teamsissa 15.4. Tilaisuudessa peräänkuulutettiin erityisesti asenteisiin vaikuttamista ja työturvallisuuskulttuurin vahvistamista, konkreettisia työkaluja, ketteriä kokeiluja ja tuotosten pilotointia pelastusalan organisaatioiden ja verkostojen kanssa. Lisäksi hankkeen toivottiin luovan pohjaa pysyvälle, kansalliselle pelastusalan työtur-

vallisuuden toimintamallille ja -verkostolle. Akuuteimpina haasteina nousivat esiin alituminen, uhka-, vaara- ja väkivaltatilanteet sekä eri-ikäisten työkyvyn tukeminen. Näihin vastaamisen tueksi kaivattaisiin kansallista kokonaiskuvausta, yhtenäistä ja systemaattista raportointia sekä valtakunnallista koordinaatiota, tukea ja ohjausta.

Hankkeen projektipäällikön tueksi asetettiin työryhmä 2.5., jossa on laaja edustus eri pelastusalan organisaatioista ja sidosryhmistä. Työryhmätyö jatkuu teemakohtaisissa työpajoissa kesäkuusta 2025 joulukuuhun 2026. Hanke hakee tuekseen pilottipelastuslaitoksia testaamaan työryhmän tuotoksia, antamaan niistä palautetta ja jatkokehittämään niitä edelleen yhdessä hankkeen ja työryhmän kanssa. Lisäksi hanke on käynnistellyt opinnäytetyöyhteistyötä alan koulutusta tuottavien organisaatioiden kanssa.

Hankkeen työturvallisuuswebinaarit käynnistyvät syksyllä 2025. Webinaareista viestitään hankkeen kanavissa sekä yhteistyössä alan ammattimedien ja muiden verkostojen kanssa ohjelmien tarkennuttua.

Lisätietoja:
Aino Harinen
projektipäällikkö, sisäministeriö
aino.harinen@gov.fi, puh. 029 488 422

Hanke viestii sosiaalisessa mediassa tunnisteella:

#PelastusalanTyöturvallisuus

[Lue lisää hankeikkunasta](#)

Lue lisää alkumetrien tunnelmista:

- projektipäällikön [kolumni](#) (SM, 7.5.2025)
- [blogikirjoituksesta](#) (SPAL, 20.5.2025)

Kuvituskuva

HANKKEET

Puettava teknologia keventää pelastusalan työtehtävien kuormittavuutta

Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteisprojektissa tutkitaan puettavan teknologian, eli eksoskeletonien tai työn keventimien, mahdollisuuksia vähentää pelastusalan työtehtävien kuormittavuutta.

Lähtökohtana projektille oli sama tunnistettu tarve kuin monilla muillakin toimialoilla: työtehtävät ovat fyysisesti raskaita ja pelastusalan työntekijät ikääntyvät ja ovat alttiita työperäisille tuki- ja liikuntaelin vaivoille. Tarvitaan uudenlaisia keinoja työkyvyn ylläpitämiseen ja tukemiseen.

”Eksoskeletonit, eli ulkoiset tukirangat voivat tarjota potentiaalisen ratkaisun tähän tarpeeseen. Ne ovat saaneet jalansijaa eri toimialoilla kuten teollisuudessa ja logistiikassa. Markkinoilla on jo eksoskeletoneja, jotka helpottavat erilaisia rasittavia työtehtäviä, kuten nostoja, kannattelua ja kädet koholla työskentelyä.

Tästä huolimatta pelastusalan suun-

niteltuja laitteita ei toistaiseksi ole vielä tullut saataville. Haasteena laajemmalle käyttöönotolle ovat toistaiseksi olleet muun muassa vaihtelevat ympäristöolosuhteet ja laitteiden käytettävyyden pelastusalan moninaisissa työtehtävissä,” ExoPELA-projektin projektipäällikkö Toni Pekkola selvittää.

Aiemmissa projekteissa eksoskeletonien hyöty on todistettu eri toimialoilla. Esimerkiksi Jamkin ArmExo-projektissa havaittiin, että kädet koholla tehtävä työ keveni noin 30 % eksoskeletonien avulla. Myös Työterveyslaitoksen tutkimuksessa tehtiin vastaavia havaintoja.

ExoPELA-projektissa eksoskeletonit tuodaan pelastusalan operatiivisen henkilöstön ja tukipalveluiden tuottajien kokeiltavaksi. Lisäksi tavoitteena on tuottaa tietoa uusien työkykyä tukevien teknologioiden käyttöönotosta. Projektin tutkimusosioissa tarkastellaan eksoskeletonien soveltuvuutta pelastusalan sekä simuloituissa että aidoissa työtilanteissa. Tarkempaa tietoa tutkimustulosten osalta on luvassa 2025 vuoden loppuun mennessä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkökulmasta erityisesti fyysisen työkuormituksen keventämismahdollisuuksien selvittäminen innosti osallistumaan ExoPELA-projektiin.

”Tuki- ja liikuntaelimestön oireet sekä työtapaturmat ovat merkittävimpiä työkyvyttömyyden aiheuttajia pelastusalalla. Eksoskeletonit tarjoavat merkittäviä hyötyjä erityisesti raskaissa ja ergonomisesti haastavissa pelastusalan operatiivisissa työtehtävissä. Ne voivat vähentää fyysistä kuormitusta, parantaa työntekijöiden terveyttä ja työtehoa, ennaltaehkäistä työtapaturmia sekä mahdollistaa uusien työskentelytapojen kehittämisen,” Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen työkykyasiantuntija Heli Leander kertoo.

Palosuojelurahaston rahoittaman ExoPELA-projektin tulokset julkaistaan sekä oppaana että videomateriaalina. Voit seurata projektin etenemistä verkkosivuilla: www.jamk.fi/exopela.

Kirjoittajat:
Toni Pekkola ja Oskari Villanen
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kuva: ExoPELA -projekti

PSR
PALOSUOJELURAHASTO

jamk

KALENTERI

2025

AJANKOHTAISIA PELASTUSTOIMEN TAPAHTUMIA

10.5.2025

Pelastustoimen idea -seminaari
Pelastusopisto, Kuopio

11.-12.5.2025

Pelastustoimen tutkimus- ja
kehittämispäivät
Pelastusopisto, Kuopio

3.-4.9.2025

Palotutkimuksen päivät
Helsinki

17.-18.9.2025

Pelastustoimen ajankohtaispäivät
Mikkeli

17.-18.9.2025

Kuntamarkkinat
Kuntatalo, Helsinki

8.-9.10.2025

Turvallisuus 2025 messut
Messukeskus
Helsinki

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTON TAPAHTUMIA

6.-7.6.2025

Pelastusjohtajien kokous
Pori

24.-25.9.2025

Palvelualueiden kokous
Vantaa

MUITA AJANKOHTAISIA TAPAHTUMIA

1.10.2025

Yhdyspintafoorumi: Tutkittua tietoa
kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä
[Lisätietoa](#)

4.-5.11.2025

SOTEPE Foorumi (maksullinen)
[Lisätietoa](#)

26.11.2025

Johtaminen ja itsehallinnon tila
hyvinvointialueilla -seminaari
Kuntatalo, Helsinki